

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/235728,Dyskusja-o-albumie-Z-nieludzkiej-ziemi-do-krainy-maharadzow-Polscy-uchodzcy-z-ZS.html>
08.04.2026, 10:09

[Następny](#)

[Powrót](#)

Dyskusja o albumie „Z »niehumanitarnej ziemi« do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942-1948”

21 stycznia 2026 r. w Centralnym Przystanku Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Warszawie odbyła się rozmowa o przygotowanym przez Archiwum IPN dwutomowym albumie „Z »niehumanitarnej ziemi« do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942-1948”. W wydarzeniu wziął udział zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

21.01.2026

[Archiwum IPN](#) [Archiwum Pełne Pamięci](#) [Indie](#) [Uchodźstwo ZSRS](#)

Album [Z „niehumanitarnej ziemi” do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942-1948](#) przypomina historię około 6 tysięcy polskich uchodźców, ewakuowanych z ZSRS po 1941 r., którzy w oczekiwaniu na powrót do Polski spędzili kilka lat w osiedlach w Indiach. Wśród nich największą grupę stanowiły dzieci i młodzież – często sieroty lub półsieroty.

- Losy powstawania albumu to pewnego rodzaju opowieść o tym, w jaki sposób Instytut Pamięci Narodowej realizuje swoją misję, która tak naprawdę sprowadza się do tego, aby żaden okruch naszej historii, żaden jej element nie uległ zapomnieniu. Aby to, co składa się na nasze historyczne doświadczenie zachować i przekazać przyszłym pokoleniom. To nasza misja, którą realizujemy, jestem głęboko przekonany, że z powodzeniem, od ćwierćwiecza

- podkreślił zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

W książce, na temat której dyskutowali autorzy: Anna Płońska i Wojciech Kujawa, Andrzej Chendyński, prezes Koła Polaków z Indii 1942-1948 oraz dr hab. Janusz Wróbel znajdziemy nie tylko opis tragicznych losów Polaków zesłanych na Sybir i do Kazachstanu, ale także obraz codziennego życia uchodźców w polskich osiedlach w Indiach, w kraju, w którym doznali ogromnej życzliwości i wsparcia. Narrację przeplatają liczne cytaty – wspomnienia świadków wydarzeń, którzy po traumie zesłania znaleźli nowy dom w „Małej Polsce w Valivade”. W aneksie przedstawiono wybrane sylwetki znanych Polaków, którzy w latach 1942-1948 przebywali w Indiach.

Rozmowy o książce wysłuchali m.in. chargé d'affaires Ambasady Indii w Polsce, minister Mohan Lal, podsekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Rafał Leśkiewicz, były ambasador RP w Indiach prof. Krzysztof Maria Byrski, Iwona Ryszkowska, przedstawicielka Koła Polaków z Indii 1942-1948 oraz Marzena Kruk, dyrektor Archiwum IPN.

Publikacja powstała przede wszystkim w oparciu o kolekcję londyńskiego Koła Polaków z Indii z lat 1942-1948, przekazaną do zasobu IPN w 2019 r. w ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci.

[W związku z przekazaniem kolekcji, 27 listopada 2019 r., w Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie odbyło się spotkanie, w którym uczestniczyli: prezes IPN dr Jarosław Szarek, dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk oraz](#)

[przedstawiciele Koła Polaków z Indii z lat 1942-1948: Wanda Kuraś, Danuta Pniewska, Kazimiera Skorupińska i Andrzej Chendyński.](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Archiwum IPN, Indie, ZSRS

Dyskusja